

Sammenfatning og vurdering af hørings svar indkommet i idéfasen - 400 kV luftledningsanlægget fra Endrup til grænsen.

Der er indkommet i alt 231 hørings svar i forbindelse med idéfasen fra borgere, organisationer og andre offentlige myndigheder.

Alle hørings svar er gennemgået med henblik på at vurdere, hvorvidt og i hvilket omfang hørings svarenes forslag og bemærkninger til projektet skal indgå i det videre arbejde med miljøkonsekvensvurderingen.

Der gøres opmærksom på, at Miljøstyrelsen, som er myndighed efter reglerne i miljøvurderingsloven, ikke er forpligtet til at inddrage samtlige af hørings svarenes forslag, men vurderer, hvad der er relevante alternativer.

I nedenstående tabel findes en sammenfatning af samtlige hørings svar - dels hørings svarene af mere generel karakter, som er blevet opdelt i emner, dels de konkrete forslag til linjeføring og kabellægning. Herudover fremgår det, hvilke hørings svar der skal medtages i det videre arbejde med miljøkonsekvensvurderingen.

De krav som Miljøstyrelsen stiller til Energinets miljøkonsekvensrapport vil også fremgå af selve afgrænsningsudtalelsen.

	Sammenfatning af høringsvar	Miljøstyrelsens vurdering
Erhverv		
Generelt	<p>En del høringsvar omhandler bekymringer for luftledningsanlæggets påvirkning af erhverv. Der er både høringsvar, hvor man peger på en generel påvirkning af erhverv i de små lokalsamfund og høringsvar, hvor specifikke erhverv nævnes, såsom fremstilling af medicinsk cannabis (drivhus), landbrug og golfklub.</p> <p>En del af høringsvarene påpeger, at turismeerhvervene vil blive påvirket negativt i form af færre gæster. Turisterne vil finde landskabet og de rekreative områder, tæt på luftledningsanlægget, mindre attraktive.</p> <p>Af konkrete turistlokaliteter nævnes bl.a. Ribe By, herunder udsigten fra Ribe Domkirke, området omkring Ribe, herunder Ribe Å, Vesterenge, Fæsted Mose, Horslund Krat og Bjerreskov. Endvidere Hostrup Sogn, Vadehavsområdet, Møgeltønder, Løgumkloster, Højer og Tøndermarsken.</p> <p>Af konkrete turistaktiviteter nævnes "Sort sol" (når stærene på træk samles) og sportsfiskeri.</p>	<p>I miljøkonsekvensvurderingen skal der kun foretages en undersøgelse af de miljømæssige indvirkninger på de materielle goder, men ikke den værdimæssige indvirkning. Det vil sige, at der ikke kræves en vurdering af, om og i hvilket omfang projektet vil påvirke konkrete erhvervs omsætning.</p> <p>Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte en vurdering af magnetfelters påvirkning på menneskers og dyrs sundhed og luftledningsanlæggets påvirkning af landskabet og de rekreative værdier. Endvidere indgår de miljømæssige påvirkninger på arealanvendelsen, såsom begrænsninger i brug af bygninger og jordarealer samt udnyttelse af naturressourcer.</p>
Påvirkning af lokalsamfund, herunder bosætning		
Generelt	<p>Mange høringsvar omhandler bekymringer for en marginalisering af et i forvejen marginaliseret lokalsamfund. Effekten er manglende mulighed for at tiltrække nye beboere,</p>	<p>Høringsvarene omhandler ikke bekymringen for den enkelte borgers ejendom, men om samfundsudviklingen lokalt (bysamfund) og regionalt (landdistriktsudviklingen).</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>fraflytning, lokale servicefunktioner og foreningsliv der ikke længere har et grundlag og derfor lukker.</p> <p>Nogle høringssvar peger på, at luftledningsanlægget kan fragmentere lokalsamfund, som splittes op. Stemningen i lokalsamfundet påvirkes negativt, når borgerne oplever at blive spillet op i mod hinanden i forhold til placeringen af anlægget.</p> <p>I området ved Endrup oplever mange at være særligt belastet af både eksisterende samt kommende luftledningsanlæg. Der peges på de kumulative effekter, hvor man føler, at lokalsamfundet har nået en tålegrænse.</p>	<p>For at imødekomme høringssvarene skal projektets miljøpåvirkninger og den forventede effekt på befolkningen vurderes. Miljøstyrelsen forventer dog ikke umiddelbart, at det vil være muligt, på et videnskabeligt grundlag, at foretage en konkret vurdering af, hvordan og i hvilket omfang projektet direkte eller indirekte påvirker lokalsamfund og bosætningen i områder og eksempelvis bidrager til fraflytning. Det er meget subjektivt og under indflydelse af en lang række andre faktorer og forventes at være vanskeligt både at kvantificere og kvalificere. Vurderingen må derfor forventes at bero på en vurdering af øvrige miljøparametre, såsom påvirkning af landskab, friluftsliv, menneskers sundhed og påvirkning af arealanvendelsen, som projektet kan medføre. Hvis muligt kan der inddrages erfaringer fra tidligere projekter i forhold til, hvilken betydning et luftledningsprojekt har haft på lokalsamfund.</p>
Påvirkning af værdien af fast ejendom		
Generelt	<p>Mange af høringssvarene omhandler bekymringer for en negativ påvirkning af værdien af fast ejendom.</p> <p>Bekymringerne omhandler primært frygten for faldende boligpriser, usælgelige huse og hermed risikoen for at blive stavnsbundet til det hus, man er bosat i.</p> <p>I flere høringssvar nævnes problematikken, hvor kreditforeninger ikke vil belåne ejendomme beliggende nær højspændingsmaster, hvilket er en begrænsning for nuværende ejere.</p>	<p>Energinets erstatningsordning skal beskrives i rapporten, men erstatningsvurderingerne mv. skal ikke indgå som en del af miljøkonsekvensvurderingen.</p> <p>I miljøkonsekvensvurderingen, skal der kun foretages en undersøgelse af de miljømæssige indvirkninger på de materielle goder, men ikke den værdimæssige indvirkning. Det vil sige, at der ikke kræves en vurdering af, om projektet vil påvirke værdien af fast ejendom og i givet fald, hvor stort et eventuelt værditab der kan forventes.</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	Mange borgere ønsker, at miljørapporten belyser værditab for ejendomme beliggende uden for de 280 meter, der indgår i erstatningsaftalerne.	
Samfundsøkonomiske forhold		
Generelt	<p>Mange af høringssvarene omhandler projektets samfundsøkonomiske gevinst.</p> <p>Der stilles spørgsmål til, hvorvidt der er samfundsøkonomisk fordele ved et luftledningsanlæg og hvorvidt beregningerne er valide.</p>	I miljøkonsekvensrapporten vil der under projektbeskrivelsen blive henvist til det analysearbejde, som ligger til grund for projektet, men samfundsøkonomien i relation til projektet er ikke et forhold, der skal belyses og vurderes i miljøkonsekvensvurderingen.
Friluftsliv / rekreative værdier		
Generelt	<p>Mange høringssvar omhandler påvirkningen af friluftslivet og de rekreative værdier. Landskabet forstyrres og vil medføre en forringet oplevelse for befolkningen. Det handler blandt andet om støj, landskabs- og fugleoplevelser.</p> <p>I mange af høringssvarene gøres opmærksom på, at befolkningen netop har valgt at bo i området for at have rekreative muligheder af høj kvalitet tæt på.</p> <p>Mange borgere henviser desuden til, at de naturskønne omgivelser, som de har valgt at bosætte sig i, ligeledes anvendes til rekreative formål af besøgende/turister, motionister m.v. og påpeger, at etablering af luftledningsanlægget vil være</p>	<p>Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en undersøgelse og vurdering af luftledningsanlæggets påvirkning af friluftslivet og de rekreative værdier.</p> <p>Påvirkningerne er tæt forbundet med vurderingen af øvrige forhold, såsom de landskabelige forhold, støj og påvirkningen af arter (særligt fugle) og skal ses i relation til påvirkning af befolkningen.</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>skæmmende i naturen og dermed forringe den rekreative oplevelse man har, når man befinder sig i naturen.</p> <p>Der henvises i høringssvarene bl.a. til konkrete rekreative interesser, herunder området omkring Endrup, hvor der henvises til skovene, de slyngede åer og herregårdsmiljøet samt småveje og stier med adgang hertil, som findes i nærområdet.</p> <p>Endvidere nævnes konkrete lokaliteter såsom Karlsgårde Sø, Sneum Å, Holsted Å, Kongeådal, Tange området, Ribe Å og eng, Seem kirke, Bremsbøl Sø, Gasse hede, området mellem Sølsted mose og kongens Mose, området omkring Ribe Østerå, Tøndermarksen, området omkring Terp/Nørå, området omkring Den Røde Bro og Ilsted Ådal.</p>	
Støj		
Generelt	<p>Mange af høringssvarene omhandler borgernes bekymringer vedr. fremtidige støjgener fra luftledningsanlægget.</p> <p>En del af høringssvarene påpeger vigtigheden af fred og ro, når man har bosat sig på landet.</p> <p>I nogle af høringssvarene ønskes der garanti for, at ledningerne ikke larmer, som de eksisterende ledninger.</p> <p>Endvidere stilles generelle spørgsmål til omfanget af støjgener, som ønskes beskrevet og dokumenteret i miljørapporten.</p>	Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en undersøgelse og vurdering af luftledningsanlæggets forventede støjpåvirkning i relation til menneskers sundhed.

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
Indirekte påvirkning af menneskers sundhed		
Generelt	<p>I mange af høringssvarene påpeges, at luftledningsanlægget indirekte kan påvirke menneskers sundhed, både fysisk og psykisk. Der nævnes en række forskelligartede potentielle påvirkninger, såsom generel dårlig trivsel, stresspåvirkning, forringelse af livskvalitet, sygdomsrelaterede påvirkninger, depression mv.</p> <p>Der peges på, at luftledningsanlægget vil gøre indgreb i den natur, som spiller en stor rolle for mange folk, herunder for deres trivsel.</p>	<p>Høringssvarene omhandler bekymringen for en <u>indirekte</u> påvirkning af menneskers sundhed.</p> <p>For at imødekomme høringssvarene skal projektets miljøpåvirkninger og den forventede effekt på menneskers sundhed vurderes. Miljøstyrelsen forventer dog ikke umiddelbart, at det vil være muligt, på et videnskabeligt grundlag, at foretage en konkret vurdering af, i hvilket omfang projektet indirekte påvirker menneskers sundhed. Det er meget subjektivt og under indflydelsen af en lang række andre faktorer og forventes at være vanskeligt både at kvantificere og kvalificere. Vurderingen må derfor forventes at bero på en vurdering af øvrige miljøparametre, såsom støj, vibrationer, luftgener, påvirkning af landskab og friluftsliv samt rådighedsindskrænkninger, som projektet kan medføre. Hvis muligt kan der inddrages erfaringer fra tidligere projekter i forhold til, hvilken betydning et luftledningsprojekt indirekte har haft på menneskers sundhed.</p>
Magnetfelter		
Generelt	<p>Mange høringssvar omhandler bekymring for magnetfelter og påvirkninger herfra i forbindelse luftledningsanlægget.</p> <p>En del af bemærkningerne er enslydende og ønsker det sundhedsmæssige aspekt vedr. længerevarende ophold i magnetfelter belyst.</p>	<p>Uanset at projektbeskrivelsen redegør for, at sundhedsstyrelsens forsigtighedsprincip vil blive fulgt i projekteringen og udførelsen af luftledningsanlægget, vil der med den store opmærksomhed, som borgerne har givet emnet, være behov for, at der i miljøkonsekvensrapporten redegøres for</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>Der er en generel usikkerhed omkring de sundhedsmæssige påvirkninger og konsekvenser der er omkring magnetfelterne, herunder frygt for øget risiko for sygdomme herunder kræft, børneleukæmi, demens og depression.</p> <p>Enkelte høringssvar omhandler endvidere bekymring for magnetfelternes sundhedsmæssige påvirkning af dyr, herunder påvirkning af fisk som lampretter, laks og snæbel i Sneum Å.</p>	<p>magnetfelter i relation til menneskers og dyrs sundhed og beskriver den forventede påvirkning fra anlægget.</p>
Kulturarv		
Generelt	<p>Enkelte høringssvar omhandler kirker. Her påpeges, at luftledningsanlægget i høj grad vil berøre indsyn til og udsyn fra en række kirker og kirkegårde samt at tracéet gennemskærer flere udpegede kirkelandskaber. Der henvises bl.a. til Ribe Domkirke.</p> <p>Et enkelt høringssvar henviser til tilstedeværelse af gravhøje i lokalområdet ved Bramming, Gørding, Endrup.</p> <p>En del høringssvar omhandler projektets påvirkning af kulturarv, hvor der henvises til kulturelle værdier i og omkring Ribe og Tønder.</p>	<p>Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en undersøgelse og vurdering af luftledningsanlæggets påvirkning af kulturhistoriske elementer og miljøer, såsom kirker og gravhøje.</p> <p>Der vil bl.a. skulle fokuseres på projektets forventede effekter på eventuelt udpegede kulturmiljøer (kommuneplanen) og i forhold til kirkers og gravhøjers placering i landskabet, samt gældende beskyttelseslinjer for samme.</p>
Ekspropriation		
Generelt	<p>Enkelte høringssvar omhandler rettighedserhvervelse, herunder lodsejerforhold og ekspropriation.</p>	<p>Energinets erstatningsordning skal beskrives i rapporten, men erstatningsvurderingerne skal ikke indgå som en del af miljøkonsekvensvurderingen.</p>

	Sammenfatning af høringsvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>Høringsvarene berører overordnet borgernes generelle bekymring for faldende huspriser og risikoen for at blive stavnsbundne til deres ejendomme, grundet den tætte beliggenhed til luftledningsanlægget.</p> <p>I høringsvarene bemærkes, at renoveringer eller hussalg må udskydes eller droppes pga. det kommende luftledningsanlæg og uvisheden om anlæggets endelige placering.</p> <p>Mange af høringsvarene omhandler endvidere ønske om, at værditab på ejendomme uden for 280 m zonen indgår som en del af de erstatningsaftaler der indgås.</p> <p>Endvidere nævner nogle borgere, at Energinet må forvente krav om ekspropriering af et større antal ejendomme end der fremgår nu (og i større afstand fra linjeføringen end gældende i dag).</p> <p>Enkelte høringsvar henviser til en højesteretsdom (U 2009.2457 HD).</p>	<p>Der skal kun foretages en undersøgelse af de miljømæssige indvirkninger af arealinddragelse og rådighedsindskrænkninger på de ejendomme, hvor anlægget skal etableres, men ikke den værdimæssige indvirkning. Det vil sige, at der ikke kræves en vurdering af, om projektet vil påvirke værdien af fast ejendom og i givet fald, hvor stort et eventuel værditab forventes at blive.</p>
Flora og fauna (ekskl. fugle)		
Generelt	<p>En del høringsvar omhandler luftledningsanlæggets potentielle negative effekt på beskyttede naturarealer.</p> <p>Størstedelen af svarene omhandler naturhensyn generelt, hvor man er bekymret for anlæggets tilstedeværelse, som vil medføre en generel forringelse for den natur, der findes i området.</p>	<p>Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en undersøgelse og vurdering af luftledningsanlæggets påvirkning, indirekte og direkte, af beskyttet flora, fauna og naturtyper.</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>En del høringssvar indeholder bekymringer om de beskyttede arter. Der henvises bl.a. til konkrete forekomster af bilagsarter: løgfrø, flagermus, odder, snæbel, men også arter som spidssnudet frø og markfirben</p> <p>En del høringssvar henviser til konkrete naturområder såsom Vesterenge, Fæsted Mose, Horslund Krat og Bjerreskov, området omkring Holsted Å, Ilsted Å, naturområder mellem Bramming, Gørding og Endrup, engene omkring Ribe Østerå, områder omkring Emmerske, ådalene fra Endrup til øst for Bramming: Sneum Å, Vibæk og Holsted Å.</p>	
Fredskov		
Generelt	<p>En del høringssvar omhandler generelle bekymringer for luftledningsanlæggets påvirkning af fredskov.</p> <p>Der nævnes bl.a. konkrete fredskovsområder så som Ullemølle fredsskov, området omkring Holsted Å, området mellem Bramming, Gørding og Endrup, fredskov i forbindelse med et større skovområde ved Bjerreskov.</p>	<p>Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en undersøgelse og vurdering af luftledningsanlæggets påvirkning af skovområder, bl.a. set i relation til de driftsmæssige forhold i skoven, skoven som levested for flora og fauna, samt skovens landskabelige og rekreative betydning. Vurderingen sker således ses i sammenhæng med vurderingen af de øvrige miljøparametre.</p>
Fredninger		
Generelt	<p>Enkelte af høringssvarene omhandler fredede områder, som vurderes potentielt at blive negativt berørt i forbindelse med opsætning af luftledningsanlægget.</p> <p>Der nævnes bl.a. udsigten fra Jejsing Banke mod Tønder, Kongeådalene og Tange Bakker øst for Ribe, hvor en større del</p>	<p>Påvirkning af fredede områder skal indgå i miljøkonsekvensvurderingen. Bl.a. skal det kortlægges, hvorvidt projektet direkte berører de fredede områder, om projekterne vil være i strid med fredningerne og hvorledes eventuel væsentlig påvirkning kan afværges. Idet fredninger ofte har til formål at</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	af området er fredet. Det fremgår af fredningskendelsen, at opstilling af master og anden skæmmende indretning ikke er tilladt.	bevare naturmæssige og landskabelige forhold skal vurderingen af projektet i forhold til fredninger ses i sammenhæng med de øvrige vurderinger af natur og landskabelig påvirkning.
Natura2000 (ekskl. fugle)		
Generelt	<p>En del af høringssvarene omhandler bekymring for projektets påvirkning af Natura 2000 områder, der er beliggende inden for eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.</p> <p>Der er generelle bekymringer for påvirkning af habitatområder og fuglebeskyttelsesområder som helhed. I høringssvarene gøres der opmærksom på den potentielle negative påvirkning som gennemførelse af projektet kan have på naturen, udpegningsgrundlaget og de retningslinjer, som Danmark skal leve op til.</p> <p>Eksempelvis henvises der konkret til områderne omkring Bramming Å og Sneum Å, Ribe Østerå, Vidå, Grøn Å, Holsted Å og Kongeåen. Bjerreskov øst for Sorgsig mark ved Ribe og Tange bakker øst for Ribe.</p>	<p>Påvirkningen af internationalt beskyttede områder, herunder vandløb og de vandløbsnære arealer i internationale naturbeskyttelsesområder skal indgå i miljøkonsekvensvurderingen med en vurdering af projektets betydning for udpegningsgrundlaget i områderne.</p> <p>Udover selve indvirkningen på den beskyttede natur, vurderes høringssvarene også at handle om forstyrrelsen af den rekreative oplevelse i forbindelse med færdsel i området, f.eks. lystfiskeri. Disse bekymringer vil blive behandlet under friluftsliv/rekreative værdier.</p>
Fugle		
Generelt	<p>Mange høringssvar omhandler generelle bekymringer for fugle og den øgede kollisionsrisiko med luftledningsanlægget.</p> <p>Der er i områder bekymringer for fuglebestandene og hermed områdets fugleliv.</p>	Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en undersøgelse og vurdering af luftledningsanlæggets påvirkning på fugle, herunder trækruter, raste- og fourageringsområder.

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>En del høringssvar indeholder oplysninger om fugles trækruter, både internationale og lokale.</p> <p>De internationale fugletræk omfatter fugle, der trækker mellem vinteropholdssteder i Afrika og Sydeuropa og yngleområder i det nordlige Skandinavien/Sibirien samt midlertidige raste- og fourageringsområder i Vadehavsregionen.</p> <p>De lokale fugletræk omfatter bl.a. fugle som raster ved Bremsbøl Sø, Ribe Østerå og som trækker til lokale fourageringsområder om dagen og retur om aftenen.</p> <p>Lokale trækruter handler også om lokale forekomster af fugle, som yngler i et lokalt område og fouragerer i andre lokale områder. Her er bl.a. traner nævnt.</p> <p>Høringssvarene gør opmærksom på både risikoen for kollision og afskæring/indskrænkning af fuglenes muligheder for at lette og lande i raste- og fourageringsområder.</p> <p>Med hensyn til fourageringsområder er der bekymring for lokaliteter så som Sølsted Mose, Bremsbøl Sø, Ribe å, Munkesø, Tøndermarsken, Nørresø og Grønå syd for Tønder, Kongens Mose, Ellum Mose</p> <p>Der er gjort opmærksom på svaner, gæs, traner, rovfugle, som de væsentligste, men også andre vadefugle og småfugle er nævnt.</p>	

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	Vedrørende ynglende arter gøres opmærksom på svaner, storke, fiskeørne, havørne, sølvhejre og traner.	
Jordforurening		
Generelt	Et enkelt høringssvar omhandler jordforurening, nærmere bestemt ønskes en specifik vurdering for jordforurening omkring masternes betonsokkel, jordforurening fra olieholdige anlæg samt afvaskning af galvaniseringsmateriale, kobber- og/eller aluminiumoxid under højspændingsledningerne. Der er bekymringer om, at der gennem årene vil ske en koncentration af skadelige stoffer som i værste fald kan føre til blivende jordforurening.	Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en undersøgelse og vurdering af luftledningsanlæggets påvirkning af jordforhold i form af forurening.
Landskab og visuelle forhold		
Generelt	<p>Regionalt: Mange høringssvar omhandler luftledningsanlæggets generelle påvirkning af de landskabelige og visuelle forhold, såfremt anlægget etableres som fremlagt af Energinet.</p> <p>Der gøres bl.a. opmærksom på, at der er tale om en unik natur med langstrakte flade vidder, hvor udsigten vil blive påvirket negativt ved opsætning af luftledningsanlægget.</p> <p>Endvidere henvises til at masterne generelt vil virke ødelæggende og skæmmende på den natur, som for manges vedkommende, er den primære årsag til bosætning i området.</p>	Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en undersøgelse og vurdering af luftledningsanlæggets visuelle påvirkning af landskabet.

	Sammenfatning af høringsvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>Lokalt: Mange høringsvar omhandler også den visuelle påvirkning som borgere mener, at luftledningsanlægget vil have på lokale landskabsforhold.</p> <p>Hovedparten af høringssvarene omhandler de visuelle indskrænkninger, som borgerne mener, at de vil opleve fra deres egen ejendom, hvor udsigten til det omkringliggende landskab vil blive forringet i væsentlig grad.</p> <p>Andre lokaliteter, der henvises til er bl.a. Grimstrup Krat, landskabet omkring Ribe By, Ribe Østerådal, Seem Kirke, Rørkær Enge, Ilsted og Holsted å, Kongeå nær Gredstedbro, Jejsing Bjerg, Ørnesøen, Bjerreskov, Tange Bakker og udsigten over Vadehavet.</p> <p>I en del høringsvar gøres opmærksom på området syd for Endrup, der er udpeget som "herregårdslandskab" og som er et meget smukt område, som ikke tåler forstyrrelsen fra et nyt luftledningsanlæg.</p> <p>Endvidere gøres opmærksom på, at der i Esbjerg Kommunes kommuneplan er udpeget et større sammenhængende område, der skal beskyttes mod etablering af større tekniske anlæg, der kan virke skæmmende, herunder master.</p>	

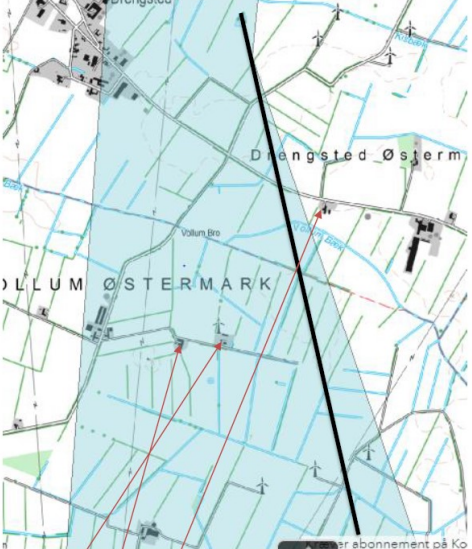
	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
Ulykker		
Generelt	Et høringssvar omhandler bekymring for katastroferisici og ulykker vedr. lufttrafik til og fra Esbjerg lufthavn. Luftledningen forløber på tværs af indflyvningen til Esbjerg Lufthavn, hvilket skaber bekymring for, hvorvidt fly eksempelvis vil kunne kollideres med luftledningerne ved nødlandinger.	Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en beskrivelse og vurdering af luftledningsanlæggets påvirkning på den nuværende flytrafik i området. Ud fra tilgængelig viden skal der gives en kvalificeret vurdering af, om der er en forøget risiko for uheld, herunder hvilke tiltag der kan anvendes for at afværge risiko for uheld.
Øvrige forhold		
Konkret forslag (106)	Der foreslås, at projektet fastholdes som luftledning mod at det eksisterende højspændingsanlæg ved Bredebro saneres.	I forbindelse med det aktuelle projekt er der ikke truffet politisk beslutning om, at eksisterende højspændingsanlæg ved Bredebro skal saneres. Nævnte sanering må betragtes som et nyt projekt, der vil kræve en ny ansøgning. Forslaget skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Konkret forslag (179)	Ønsker 400 kV luftledningen kombineres med den eksisterende 150 kV luftledning på én mast mellem Gredstedbro og Bredebro på lige fod med projektet mellem Idomlund og Endrup	I forbindelse med det aktuelle projekt er der ikke truffet politisk beslutning om, at det eksisterende højspændingsanlæg mellem Gredstedbro og Bredebro skal nedtages og opsættes på ny mast sammen med den nye 400 kV luftledning. Nævnte forslag må derfor betragtes som et nyt projekt, der vil kræve en ny ansøgning. Forslaget skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
Kabellægning		
Generelt	Størstedelen af høringssvarene foreslår, at hele luftledningsanlægget kabellægges.	For det aktuelle projekt er der truffet politisk beslutning om, at det skal etableres som et luftledningsanlæg. Energinets tekniske redegørelse til ministeren i efteråret 2018 viste, at det er forbundet med betydelige risici at lave lange stræk eller hele strækningen som kabler i stedet for de planlagte luftledninger. En kabellægning af hele strækningen må betragtes som et nyt projekt, der vil kræve en ny ansøgning. Forslaget skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Generelt	Mange høringssvar foreslår kabellægning af større eller mindre strækninger inden for det eksisterende projektområde med henvisning til forskellige beskyttelsesinteresser.	Kabellægning som afværgeforanstaltning mod uacceptable miljøpåvirkninger vil indgå i det videre arbejde med miljøkonsekvensvurderingen og udformningen af det konkrete projekt.
Anden geografisk placering (langt væk)		
Generelt (168)	Et høringssvar foreslår, at luftledningen placeres på havet for at maksimere afstanden og minimere risikoen for menneskers sundhed og markedsprisen på boliger.	For det aktuelle projekt er der truffet politisk beslutning om, at luftledningsanlægget skal etableres mellem Idomlund og Endrup. En placering af luftledningsanlægget på havet må betragtes som et nyt projekt, der vil kræve en ny ansøgning. Der er således ikke tale om et reelt alternativ og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Konkret forslag (26)	Hvis luftledningen ikke kan kabellægges ønskes luftledningen enten placeret fra Endrup til grænsen via Vadehavet eller	For det aktuelle projekt er der truffet politisk beslutning om, at luftledningsanlægget skal etableres mellem Endrup og grænsen. En placering af luftledningsanlægget via Vadehavet (på havet)

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	placeret fra Endrup til motorvejen, langs motorvejene til grænsen, via Kolding.	må betragtes som et nyt projekt, der vil kræve en ny ansøgning. Der er således ikke tale om et reelt alternativ og det skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. En placering af luftledningen langs motorvejene E20 og E45 via Kolding vil forlænge luftledningens strækning væsentligt og kan derfor ikke betragtes som et reelt alternativ. Det skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Konkret forslag (49)	Luftledningen forslås placeret i et rør i midterrabbatten på motorvejene E20 og E45 fra Endrup til grænsen.	For det aktuelle projekt er der truffet politisk beslutning om, at det skal etableres som et luftledningsanlæg. En placering af selve ledningerne i et rør i midterrabbatten på motorvejene må betragtes som et nyt projekt, der vil kræve en ny ansøgning. Der er således ikke tale om et reelt alternativ og det skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Konkret forslag (55)	Der eksisterer i forvejen et 400 kV ledningsnet, der går fra den tyske grænse over Kassø til Revsing, og derfra til Endrup. Denne forbindelse kunne udvides med det yderligere antal ledninger, som skal til for at transporterer den mængde energi som en nyetableret forbindelse ville skulle transporterer. Det vil kræve nyudvikling af en ny type master til at bære et større antal ledninger.	For det aktuelle projekt er der truffet politisk beslutning om, at der skal etableres et nyt luftledningsanlæg mellem Endrup og grænsen. En placering af selve luftledningerne på et eksisterende luftledningsanlæg må betragtes som et nyt projekt, der vil kræve en ny ansøgning. Der er således ikke tale om et reelt alternativ og det skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Konkret forslag (58)	Luftledningen ønskes ført mod øst ved sydsiden af den eksisterende 400 kV ledning (farvet rødt på kortet) og derefter over til Kassø-Tjele. Her drejes mod syd (ingen tilslutning). Herefter følger luftledningen den eksisterende (ny) 400 kV (senere) ned til grænsen til Tyskland, men bliver i Danmark,	For det aktuelle projekt er der truffet politisk beslutning om, at der skal etableres et nyt luftledningsanlæg mellem Endrup og grænsen. En placering af luftledningsanlægget fra Endrup til grænsen via Kassø-Tjele må betragtes som et nyt projekt, der vil

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>drejer mod vest i Danmark men langs grænsen til Sæd og Klixbüll, hvor der tilsluttes.</p> <p>Når en højspændingsledning føres parallelt med en eksisterende ledning, vurderes den at være billigere at føre frem, fordi den oprindelige ledning går gennem områder, hvor befolkningen er vænnet til store højspændingsledninger og landskabet er tyndt befolket.</p>	kræve en ny ansøgning. Der er således ikke tale om et alternativ, som skal belyses i miljøkonsekvensrapporten.
Konkrete forslag til linjeføring inden for det foreløbige projektområde.		
Konkret forslag (17 og 176)	<p>Ved Spillebjergvej, Seem, Ribe</p> <p>Luftledningen ønskes placeres i det tracé, hvor der allerede findes højspændingsledninger i forvejen, dvs. helt vestligt i det udpegede område. Forslagsstilleren, som bor i det pågældende område har allerede forholdt sig til, at der er master med ledninger og accepteret vilkåret for, at de er tilstede.</p>	<p>Forslaget ligger inden for det foreløbige projektområde og vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen og fastlæggelsen af den konkrete linjeføring.</p> <p>I forhold til placeringen vil Energinet i miljøkonsekvensrapporten generelt skulle redegøre for, hvilke kriterier og hensyn der er indgået i fastlæggelsen af den endelige linjeføring.</p>
Konkret forslag (18)	<p>Ved Adelvadvej / Porsmosevej, Tønder</p> <p>Linjeføringen skal under alle omstændigheder forløbe nord for vejkrydset Adelvadvej / Koldingvej.</p> <p>Luftledningen foreslås placeres lige langt mellem bygningskomplekserne på ejendommene Porsmosevej 4 og Adelvadvej 8, Tønder. I den forbindelse er ejer af Adelvadvej 10 indforstået med, at luftledningen placeres tættere end 280 meter på ejendommens bygningskompleks mod erstatning.</p>	<p>Forslaget ligger inden for det foreløbige projektområde og vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen og fastlæggelsen af den konkrete linjeføring.</p> <p>I forhold til placeringen vil Energinet i miljøkonsekvensrapporten generelt skulle redegøre for, hvilke kriterier og hensyn der er indgået i fastlæggelsen af den endelige linjeføring.</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
	<p>Der ønskes ingen nedgravning af ledningerne, idet nedgravning vurderes at kunne skade allerede etablerede drænledninger, ligesom der er risiko for, at mennesker og dyr påvirkes af jordstr�m.</p>	
<p>Konkret forslag (20)</p>	<p>Ved Vollum Østermark / Bredebro</p> <p>Luftledningens ønskes placeres længst mod �st, hvor den vil generere de fastboende i området mindst muligt.</p> <p>Den sorte linje på kortet kunne være en ide hvor Luftledningerne kunne føres så de generede de fast boende i det område mindst muligt</p> <p>Denne ejendom er til salg og ubeboet</p> <p>Denne ejendom er en udlejningsejendom og ubeboet PT</p> <p>Denne ejendom er en udlejningsejendom og beboet</p> <p>Resten af ejendomme der ligger inden for det blå felt er helårs beboet.</p>	<p>Forslaget ligger inden for det foreløbige projektområde og vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen og fastlæggelsen af den konkrete linjeføring.</p> <p>I forhold til placeringen vil Energinet i miljøkonsekvensrapporten generelt skulle redegøre for, hvilke kriterier og hensyn der er indgået i fastlæggelsen af den endelige linjeføring.</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
Konkret forslag (76)	<p>Ved Nr. Høvevej, Bramming</p> <p>Der anmodes om, at ledningerne anlægges som kabler i jorden på strækningen fra nord for Holsted Å til syd for Ilsted Å.</p> <p>Fastholdes projektet som luftledninger anmodes om, at masterne placeres så østligt som muligt i projektområdet, hvor færrest beboelser vil blive berørt.</p>	<p>Forslaget ligger inden for det foreløbige projektområde og vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen og fastlæggelsen af den konkrete linjeføring.</p> <p>I forhold til placeringen vil Energinet i miljøkonsekvensrapporten generelt skulle redegøre for, hvilke kriterier og hensyn der er indgået i fastlæggelsen af den endelige linjeføring.</p> <p>Kabellægning af luftledningsanlægget som afværgeforanstaltning mod uacceptable miljøpåvirkninger vil indgå.</p>
Konkret forslag (117)	<p>Ved Sæd</p> <p>Linjeføringen bør placeres ca. 2 km øst for Sæd mellem Rørkær og Jejsing og derfra direkte til grænsen. Med denne placering undgås ikke kun at ødelægge et enestående fugleområde, men samtidig berøres mindst mulige boliger, landbrugsejendomme og lodsejere, idet en linjeføring i dette område ville berøre betydelig færre ejendomme end ved en linjeføring tættere på Sæd.</p>	<p>Forslaget ligger inden for det foreløbige projektområde og vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen og fastlæggelsen af den konkrete linjeføring.</p> <p>I forhold til placeringen vil Energinet i miljøkonsekvensrapporten generelt skulle redegøre for, hvilke kriterier og hensyn der er indgået i fastlæggelsen af den endelige linjeføring.</p>
Konkret forslag (128)	<p>Skansen 16, Løgumkloster</p> <p>Ønsker ikke luftledningen placeret i den østlige side af projektområdet af hensyn til landbrugsejendommens fremtidige udvidelsesmuligheder</p>	<p>Forslaget ligger inden for det foreløbige projektområde og vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen og fastlæggelsen af den konkrete linjeføring.</p> <p>I forhold til placeringen vil Energinet i miljøkonsekvensrapporten generelt skulle redegøre for, hvilke kriterier og hensyn der er indgået i fastlæggelsen af den endelige linjeføring.</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
Konkret forslag (168)	Ved Ribe Hvis luftledningen ikke kabellægges omkring Ribe ønskes luftledningen placeret i størst mulig afstand fra Ribe og så langt nordøst som muligt.	Forslaget ligger inden for det foreløbige projektområde og vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen og fastlæggelsen af den konkrete linjeføring. I forhold til placeringen vil Energinet i miljøkonsekvensrapporten generelt skulle redegøre for, hvilke kriterier og hensyn der er indgået i fastlæggelsen af den endelige linjeføring. Kabellægning af luftledningsanlægget som afværgeforanstaltning mod uacceptable miljøpåvirkninger vil indgå.
Konkret forslag (197)	Ved Gasse, Skærbæk Linjeføringen foreslås placeret øst for den eksisterende 150 kV højspændingsforbindelse. Her vil langt færre borgere blive berørt, da en del af området er mark og grønne arealer	Forslaget ligger inden for det foreløbige projektområde og vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen og fastlæggelsen af den konkrete linjeføring. I forhold til placeringen vil Energinet i miljøkonsekvensrapporten generelt skulle redegøre for, hvilke kriterier og hensyn der er indgået i fastlæggelsen af den endelige linjeføring.
Konkrete forslag til linjeføring uden for det foreløbige projektområde.		
Konkret forslag (182)	Ved Gasse Nyvang, Skærbæk Der foreslås en linjeføring som angivet på vedhæftet kortbilag med sort streg. Den foreslåede linjeføring vil herved komme længst væk fra byen og vedkommendes ejendomme. Placeringen ønskes pga. bekymringer for driftsmæssige problemer for husdyrproduktionen og gener for besætningen.	Forslaget ligger uden for det foreløbige projektområde. Energinet har oplyst følgende: Energinet følger på denne strækning princippet om etablering af den nye forbindelse tæt på eller sammenfaldende med den eksisterende 150 kV luftledning, samt at opføre anlægget med så lange som muligt lige strækninger. Det sidste fordi det erfaringsmæssigt generelt giver den mindste landskabelige

	Sammenfatning af høringsvar	Miljøstyrelsens vurdering
		<p>påvirkning, med mindre der er særlige landskabelig forhold, som begrunder andet.</p> <p>Energinet har i sin ansøgning indtegnet et projektområde, inden for hvilket eventuelle justeringer i forhold til det oprindelige trace vil være muligt, hvis særlige forhold begrunder det.</p> <p>Forslaget til den skitserede linjeføring vil i hovedtræk gennemskære større fredsskovsområder, gennemskære et lokalplanlagt område til vindmøller, (og konkret ramme en vindmølle), føre ledningsanlægget tættere på Natura 2000 området Linnets skov og kommer til at omfatte flere massive knækmaster, som kan påvirke landskabet negativt. Disse udfordringer er i højere grad undgået ved Energinets forslag.</p> <p>Energinet har i sin screening forud for ansøgningen om 400 kV luftledningsanlægget ikke fundet anledning til at fravige de fulgte principper, fordi der ikke umiddelbart ses hindringer for at følge principperne, og finder ikke at den foreslåede linjeføring rummer forbedringer i forhold til Energinets projektområde og principper.</p> <p>Energinet finder desuden at det skitserede forslag mangler en afslutning mod syd som sikrer at linjen kommer tilbage i projektområdet. Energinet peger her på, at linjen på vejen tilbage skal omkring bebyggelsen Tevring, og at denne udfordring henstår som uløst i det skitserede forslag.</p>

	Sammenfatning af høringssvar	Miljøstyrelsens vurdering
		På baggrund af Energinets argumentation, vurderes forslaget ikke at kunne udgøre et reelt alternativ og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.